

สภาองค์กร ชุมชนตำบล

ประชุมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาตำบล
วันที่ 22 - 23 กรกฎาคม 2563
ณ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว
อำเภอคลองหลวง จังหวัดนฤธาหาร

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สภาองค์กรชุมชน

ความเป็นมา

การรวมตัวขององค์กรชุมชนในตำบลเพื่อร่วมกันทำงานพัฒนาท้องถิ่นนั้นมีมายาวนานนับสิบปี หลายตำบลมีการจัดตั้งสภาชุมชน สภาผู้นำ หรือเครือข่ายการทำงานในชื่อเรียกอย่างอื่น เพื่อระดมสรรพกำลังขององค์กรชุมชนต่าง ๆ มาร่วมกันทำงานพัฒนาท้องถิ่น

ในปี 2549 เครือข่ายองค์กรชุมชนร่วมกับวิทยาลัยการจัดการทางสังคม จัดสรุปทเรียน “ประชาธิปไตยชุมชน...การเมืองสมานฉันท์” และจัดเวทีสังคมนาสนทนา “การเมืองสมานฉันท์ สร้างสรรค์ชุมชนท้องถิ่น” ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากนั้นได้มีการจัดเวทีระดมความคิดเห็นในระดับภูมิภาคเพื่อพัฒนาข้อเสนอของภาคประชาชนต่อการปฏิรูปสังคมและการเมือง โดยสาระสำคัญคือการปรับเปลี่ยนกลไกการบริหารโดยกระจายอำนาจไปที่ชุมชนท้องถิ่นให้มีอิสระในการจัดการตนเอง พร้อมกับพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อนำพาชุมชนและท้องถิ่นไปสู่การพึ่งตนเองได้อย่างแท้จริง จากนั้นในเดือน พ.ย. 49 ผู้แทนองค์กรชุมชนทั่วประเทศจำนวน 200 คน ได้เข้าพบและนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับสภาองค์กรชุมชนต่อนายกรัฐมนตรี (พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์) ต่อมาได้ยกร่าง พ.ร.บ. สภาองค์กรชุมชน และได้จัดเวทีระดมความคิดเห็นผู้นำชุมชนสี่ภาค เกิดคณการทำงานเครือข่ายองค์กรชุมชนที่จะร่วมกันขับเคลื่อนเรื่องนี้ ซึ่งภายหลังได้จัดตั้งเป็น สมัชชาองค์กรชุมชนแห่งประเทศไทย (สอท.)

ต่อมาได้มีการจัดเวทีระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่าง พ.ร.บ. ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค 10 เวที สรุปเป็นร่าง พ.ร.บ. สภาองค์กรชุมชนท้องถิ่นเสนอต่อกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในเดือนมีนาคม 2550 และในเดือนเมษายน ได้เสนอต่อคณะอนุกรรมการความมั่นคงของมนุษย์ (ครูชบ ยอดแก้วเป็นประธาน และครูมุกดา อินต๊ะสารเป็นรองประธาน) ในคณะกรรมการกิจการเด็กฯ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สนช.) ซึ่งครูหุ้ย (วัลลภ ตั้งคณาธิรักษ์) เป็นประธาน ในช่วงเดือนเดียวกันก็ได้มีการสัมมนาแนวทางการขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชนท้องถิ่น มีผู้แทนเครือข่ายชุมชนจากทั่วประเทศเข้าร่วมกว่า 1,800 คน โดยรองนายกรัฐมนตรีไพบุลย์ วัฒนศิริธรรมและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ (นพ.พลเดช ปิ่นประทีป) เข้าร่วมเวที สรุปผลการสัมมนาเครือข่ายจะปฏิบัติการนำร่องจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน 200 ตำบล และจะผลักดันให้ พ.ร.บ. ผ่านในรัฐบาลชุดนี้ แต่หลังจากที่กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ เสนอร่าง พ.ร.บ. เข้าพิจารณาในคณะรัฐมนตรี (5 มิถุนายน 2550) ปรากฏว่าในคณะรัฐมนตรีมีความเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งส่วนใหญ่สนับสนุนแต่บางส่วนคัดค้าน คณะรัฐมนตรีจึงได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา จากความเห็นที่มีทั้งการสนับสนุนและการคัดค้าน ทำให้สื่อมวลชนทำข่าวเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง

ในส่วนของคณะกรรมการกิจการเด็กฯ สนช. ก็ได้จัดสัมมนา รับฟังความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้อง (27 สิงหาคม 2550) จากนั้นครูมุกดา อินต๊ะสาร ได้เสนอร่าง พ.ร.บ.สภาองค์กรชุมชน ให้ที่ประชุม สนช. พิจารณารับหลักการเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2550 ที่ประชุมมีมติเห็นด้วย 61 เสียง ไม่เห็นด้วย 31 เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ 22 ท่าน ไปพิจารณารายละเอียด ในช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2550 คณะกรรมการวิสามัญโดยนายวัลลภ ตั้งคณาธิรักษ์ เป็นประธาน ได้พิจารณาเรื่องนี้ต่อเนื่อง 11 ครั้ง และนำเสนอ สนช. พิจารณาวาระที่สองและลงมติวาระที่สาม ในวันที่ 28 พ.ย. 50 ที่ประชุม สนช. มีมติเห็นชอบให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายอย่างเอกฉันท์ 83 เสียง

พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551

เจตนารมณ์ ของพระราชบัญญัติ สภาองค์กรชุมชน

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชนคือ “ด้วยชุมชนเป็นสังคมฐานรากที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ มีวิถีชีวิต วัฒนธรรมแตกต่างกันหลากหลายตามภูมิภาค การพัฒนาประเทศที่ผ่านมาก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ชุมชนอ่อนแอประสบปัญหาความยากจน เกิดปัญหาสังคมมากขึ้น ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของชุมชนถูกทำลายจนเสื่อมโทรมเพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืนรวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ การสร้างระบอบประชาธิปไตย และระบบธรรมาภิบาลซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติรับรองสิทธิชุมชนและประชาชนให้มีส่วนร่วมสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นตามความหลากหลายของวิถีชีวิต วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่น จึงเห็นสมควรส่งเสริม และสนับสนุนให้ชุมชนและประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

การจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล

กลุ่ม องค์กรชุมชนในตำบล เทศบาล และเขตในกรุงเทพมหานคร สามารถรวมตัวกันจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล และเครือข่ายองค์กรชุมชน ได้ตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนแรกคือต้องมีผู้ก่อการดี หรือตัวตั้งตัวตีขึ้นในหมู่บ้าน ชักชวนตัวแทนกลุ่มทุกกลุ่มในหมู่บ้าน มาพูดคุยทำความเข้าใจเรื่องสภาองค์กรชุมชน เหมือนการจำลองสภาหมู่บ้าน แล้วให้รับรองกันเองว่า ในหมู่บ้านมีกลุ่มอะไรบ้างที่คุณสมบัติตรงตามที่กำหนด จากนั้นให้ผู้แทนกลุ่มที่รับรองแล้ว ไปจดแจ้งการจัดตั้งชุมชน (ชุมชนเป็นภาษาอังกฤษหมายถึงในพระราชบัญญัติ ความหมายทั่วไปหมายถึงกลุ่มหรือองค์กรชุมชน) กับผู้ใหญ่บ้าน

ส่วนชุมชนอื่นหรือเครือข่ายที่ทำงานมากกว่าหนึ่งหมู่บ้าน ก็ต้องมีกลุ่มผู้ก่อการดีในตำบลมาหารือกัน เพื่อร่วมกันกำหนดว่า ในตำบลมีกลุ่มอะไรบ้างที่เป็น “ชุมชนอื่น” เมื่อตกลงได้แล้ว ก็ให้ไปจดแจ้งชุมชนกับกำนัน หากตำบลใดไม่มีกำนันก็ให้จดแจ้งกับผู้บริหารองค์ปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล, นายกเทศมนตรีสำหรับกรุงเทพมหานคร ก็จดแจ้งกับผู้อำนวยการเขต

จากนั้นก็ให้ผู้แทนทุกกลุ่มในหมู่บ้านที่จดแจ้งแล้วมาหารือ เพื่อคัดเลือกตัวแทนให้หมู่บ้านละ 4 คน ส่วนชุมชนอื่นหรือเครือข่ายในตำบลให้คัดเลือกให้ได้ชุมชนละ 2 คน เพื่อไปประชุมหารือกันจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล โดยปรึกษากันว่า ตำบล (เขต/เทศบาล) ของเรา พร้อมจะมี “สภาองค์กรชุมชน” แล้วหรือไม่ ซึ่งจะต้องมีตัวแทนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนผู้แทนชุมชนในตำบลทั้งหมดที่จดแจ้งแล้ว หากตกลงกันจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล ก็ต้องมีความเห็นสอดคล้องกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของผู้แทนชุมชนทุกประเภทในตำบลที่จดแจ้งแล้ว

จากนั้นจึงร่วมกันกำหนดจำนวนสมาชิกสภา และคัดเลือกสมาชิกสภา ทั้งที่มาจากผู้แทนชุมชน และสมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นคนที่ชุมชนให้การยอมรับ เคารพนับถือ สมาชิกที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในห้า ของสมาชิกที่มาจากตัวแทนชุมชน

ขั้นตอนต่อมา คือการส่งตัวแทนไปจดแจ้งการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลกับกำนัน หากตำบลใดไม่มีกำนันก็ให้จดแจ้งกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตเทศบาลให้จดแจ้งกับนายกเทศมนตรี และจดแจ้งกับผู้อำนวยการเขตสำหรับพื้นที่กรุงเทพมหานคร ลำดับขั้นตอนการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลดูได้ตามแผนผัง

ขั้นตอนการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล

ขั้นตอนที่ 1 การจัดแจงชุมชน

1. ครัวเรือนชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน ระดับหมู่บ้าน)

1. ชุมชน(กลุ่มองค์กร)ในหมู่บ้าน
 - ปริญญาหรือมีมติให้จัดแจง จช. 03
 - กรอกข้อมูลกลุ่ม จช. 02
 - มอบหมายผู้แทนไปจัดแจง จช. 01
2. เวทีปรึกษาหารือระดับหมู่บ้าน
 - รับรองข้อมูลกลุ่ม
 - เลือกผู้แทนชุมชนหมู่บ้านละ 4 คน
 - ให้นำข้อมูล จช. 02,04,05
 - ไปที่เวทีประชุมตำบล
3. จัดแจงจัดตั้งที่ผู้ใหญ่บ้าน
 - ผู้แทนนำ จช. 01,02,03 ให้ผู้ใหญ่บ้าน
 - ผู้ใหญ่บ้านออกใบรับ จช.04
4. ปรึกษาหารือ เลือกผู้แทน
 - เลือกผู้แทน หมู่บ้านละ 4 คน } จช.05
 - ลงชื่อใบบัญชีชุมชน

2. ครัวเรือนอื่น (เครือข่าย กลุ่มที่มีสมาชิก มากกว่า 1 หมู่บ้าน)

1. ชุมชนอื่น
(กลุ่ม/เครือข่ายที่มีสมาชิกเกิน 1หมู่บ้าน)
 - ปรึกษาหารือให้มีมติจัดแจง จช.03
 - กรอกข้อมูลกลุ่ม จช.02
 - มอบหมายผู้แทนไปจัดแจง จช.01
 - เลือกผู้แทน 2 คน
2. จัดแจงจัดตั้งที่กำนัน
 - ผู้แทนนำใบ จช. 01,02,03 ไปที่กำนัน
 - กำนันออกใบรับจัดแจง จช.04

- สามารถใช้เวทีประชุมหมู่บ้านที่มีผู้ใหญ่บ้าน, กรรมการ, สมาชิกกลุ่มต่างๆเข้าร่วมทำขั้นตอนนี้ 1,2 และ 3 ไปพร้อมกัน
- เลือกผู้แทนเข้าร่วมประชุมหมู่บ้านละ 4 คน

ไปประชุมจัดตั้ง
สภาองค์กรชุมชนตำบล

ขั้นตอนที่ 2 ประชุมจัดตั้งสภาฯ

- การจัดเวทีประชุมจัดตั้งสภาฯ
- องค์ประกอบที่ประชุมได้แก่
 1. ผู้แทนหมู่บ้านละ 4 คน
 2. ผู้แทนเครือข่ายละ 2 คน
 - มีมติจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน (60%)
 - กำหนดจำนวน สมาชิก/ที่มา
 - กำหนดจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ/ที่มา
 - อาจกำหนดให้มีที่ปรึกษา
 - คัดเลือกสมาชิกสภาองค์กรชุมชน

ขั้นตอนที่ 3 การประชุมครั้งที่ 1

- ประชุมสภาองค์กรชุมชนครั้งที่ 1
- สมาชิกชุมชน/สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิรับรองคุณสมบัติตัวเอง (จส. 04)
 - คัดเลือกประธาน/รองประธาน/เลขาธิการ ทั้งอาจมีคณะทำงาน/ผู้ประสานงานด้วย
 - มอบผู้แทนไปจัดแจงจัดตั้งที่กำนัน หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 4 ยื่นจัดตั้งสภาฯ

- การรับจัดแจงจัดตั้งสภาฯ
- ผู้แทนไปจัดแจงนำ จส.01 จส.02 ไปยื่นจัดแจงให้กำนัน
 - กำนันออกใบรับ จส.03 ให้ผู้แทน
- (กรณีที่ไม่มีการยื่นให้ยื่นจัดแจงต่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้อำนวยการเขตในกรุงเทพมหานคร)

สามารถเปิดประชุมสภาฯ
ครั้งแรกพร้อมกับได้เมื่อมีสมาชิก
ไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่ง

กรณีที่กำหนดมาร่วมเวทีประชุมจัดตั้ง
การจัดแจงสามารถทำไปพร้อมกับใบขั้นตอน
2, 3 และ 4

จำนวนสมาชิกสภาองค์กรชุมชน
อาจทำผู้แทนที่มาจากผู้แทนที่มา
ร่วมจัดตั้ง หรือกำหนด ใหม่ให้
เหมาะสมยิ่งขึ้นก็ได้

**ขั้นตอนที่ 5
ตรวจสอบเอกสาร**

ตรวจสอบเอกสารการจัดตั้งสภา

- คณะทำงานส่งเสริมระดับจังหวัด ช่วยตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของเอกสารจดทะเบียน
- ส่งรายงานต่อที่ประชุมจังหวัด
- ส่งเอกสารจัดตั้งสภาฯ ให้ พอช. สำนักงานปฏิบัติการภาค

**ขั้นตอนที่ 6
ส่งเอกสาร**

ส่งเอกสารการจัดตั้งสภา

ผู้รับจดทะเบียนหรือผู้แทนสภาฯ ประสานส่งข้อมูล การจัดตั้งสภาฯ ประกอบด้วย จส. 02 / จส.03 พร้อมข้อมูลชุมชน จช.02 ให้ พอช. สำนักงานภาค (ผ่านคณะทำงานส่งเสริมจังหวัด)

**ขั้นตอนที่ 7
ตอบรับและบันทึกข้อมูล**

ออกหนังสือตอบรับและบันทึกข้อมูล

- พอช. สำนักงานภาค ส่งหนังสือตอบรับให้ผู้รับจดทะเบียน (กำนัน/ผู้บริหาร อบต. หรือ ผอ. เขต) หรือ ประธานสภาฯ
- บันทึกข้อมูลกลุ่ม/องค์กร และข้อมูลสภาองค์กรชุมชนเข้าฐานข้อมูล

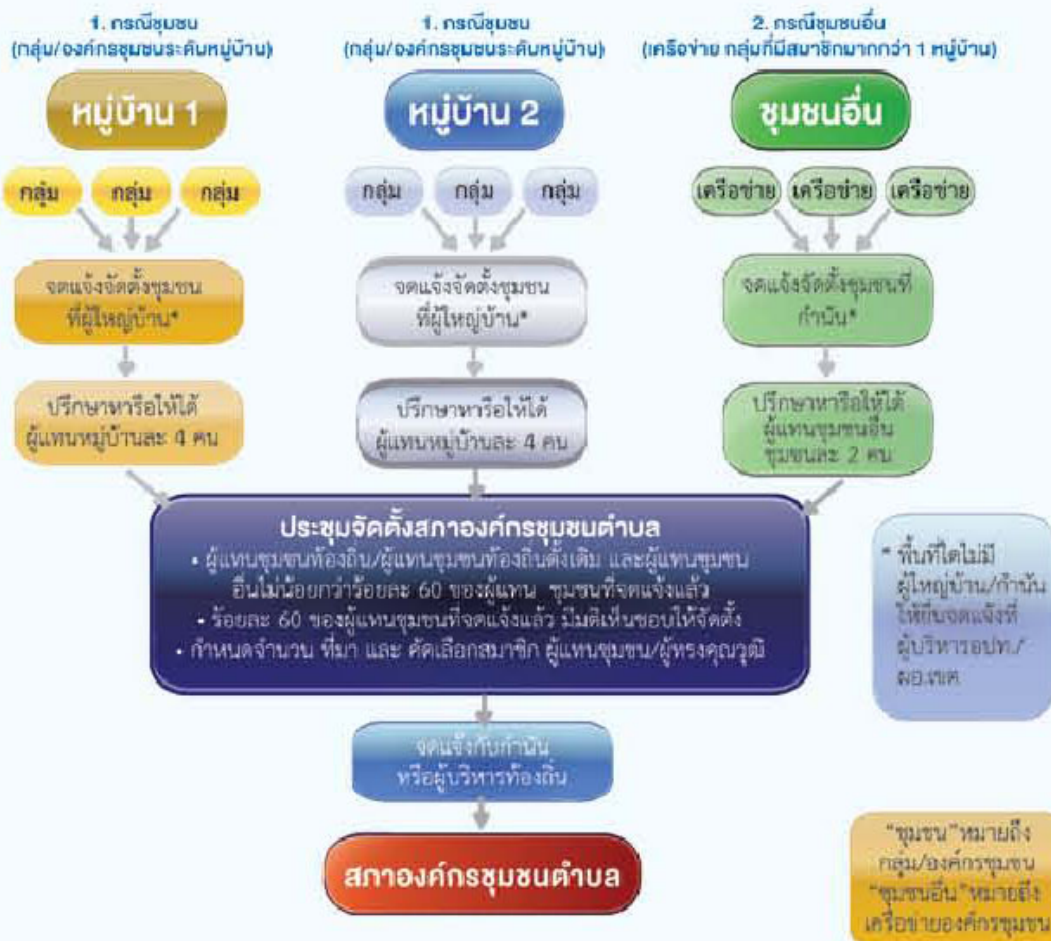
**ขั้นตอนที่ 8
ประกาศและแจ้งผล**

ประกาศและแจ้งผลการจัดตั้งสภา

- ตรวจสอบ จส.02,03 และ
- แจ้งผลรับรองการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล (พร้อมใบประกาศ)
- ออกรายงานผลการจัดตั้งสภาฯ ประกาศและเผยแพร่

แผนผังที่มาของสภาองค์กรชุมชนตำบล

สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล

สภาองค์กรชุมชนตำบล ประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน และสมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระคราวละ 4 ปี สมาชิกทั้งสองประเภท ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำหรือมีชื่อในทะเบียนบ้าน ในหมู่บ้านในตำบลนั้นเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันคัดเลือก
2. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิก/ผู้บริหาร อปท. ผู้มีตำแหน่งหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง หนึ่งปีก่อนวันคัดเลือก
3. ไม่เคยสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส., ส.ว., สมาชิกหรือผู้บริหาร อปท. หรือเข้ารับการสรรหาเป็น ส.ว. หนึ่งปีก่อนวันคัดเลือก
4. ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

นอกจากนี้ เมื่อเป็นสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลแล้ว ต้อง

1. ไม่ช่วยเหลือหรือสนับสนุนการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสมาชิกสภา อปท. หรือผู้บริหาร อปท.
2. ไม่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายและศีลธรรมอันดี
3. ไม่สมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส., ส.ว., สมาชิกสภา อปท. หรือผู้บริหาร อปท. หรือเข้ารับการสรรหาเป็น ส.ว. และถ้าสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลที่พ้นวาระไม่ครบปีไปสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส., ส.ว., อปท. จะห้ามเป็นสมาชิกสภาองค์กรชุมชน 1 ปี นับแต่วันสมัคร

ภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบล

- พ.ร.บ.สภาองค์กรชุมชนกำหนดให้ให้สภาองค์กรชุมชนตำบล มีภารกิจดังต่อไปนี้
- (1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกองค์กรชุมชนอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของชุมชน และของชาติ
 - (2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกองค์กรชุมชนร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน
 - (3) เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิกองค์กรชุมชน รวมทั้งการร่วมมือกันในการคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
 - (4) เสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไขและการพัฒนาต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - (5) เสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไข หรือความต้องการของประชาชนอันเกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - (6) จัดให้มีเวทีการปรึกษาหารือกันของประชาชนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่มีผลหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการหรือเป็นผู้อนุญาตให้ภาคเอกชนดำเนินการต้องนำความคิดเห็นดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วย
 - (7) ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรชุมชนในตำบลเกิดความเข้มแข็งและสมาชิกองค์กรชุมชนรวมตลอดทั้งประชาชนทั่วไปในตำบลสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
 - (8) ประสานและร่วมมือกับสภาองค์กรชุมชนตำบลอื่น
 - (9) รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นในตำบลอันเนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐ โดยรายงานต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
 - (10) วางกติกาในการดำเนินกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล
 - (11) จัดทำรายงานประจำปีของสภาองค์กรชุมชนตำบล รวมถึงสถานการณ์ด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในตำบล เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปทราบ
 - (12) เสนอรายชื่อผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลเพื่อไปร่วมประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลจำนวนสองคน

การประชุมในระดับจังหวัด ของสภาองค์กรชุมชนตำบล

พ.ร.บ.สภาองค์กรชุมชน ให้มีการประชุมระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยเมื่อสภาองค์กรชุมชนตำบลในจังหวัดไม่น้อยกว่า 1 ใน 4 ร้องขอ หรือกรณีผู้ว่าราชการจังหวัดอาจให้มีการจัดประชุม เมื่อมีการจัดทำหรือแก้ไขแผนพัฒนาจังหวัดหรือเห็นสมควรรับฟังความเห็นสภาองค์กรชุมชน โดยผู้มีสิทธิเข้าประชุมและลงมติต้องเป็นผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลละสองคน และผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน 1 ใน 5 ของผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบล

ที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล ดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) เสนอแนวทางการพัฒนาจังหวัดต่อผู้ว่าราชการจังหวัดและองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด
- (2) เสนอแนะต่อผู้ว่าราชการจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข หรือความต้องการของประชาชนในเรื่องการจัดทำบริการสาธารณะและการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม
- (3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างสภาองค์กรชุมชนตำบล เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
- (4) เสนอข้อคิดเห็นในเรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดปรึกษา
- (5) เสนอรายชื่อผู้แทนระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลสองคน เพื่อไปร่วมประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

การประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

เพื่อให้มีการเชื่อมโยงกันระหว่างสภาองค์กรชุมชน พ.ร.บ.สภาองค์กรชุมชนกำหนดให้มีการประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยผู้เข้าประชุม มาจากผู้แทนระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลที่ได้รับการเสนอชื่อ และผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน 1 ใน 5 สำหรับเรื่องที่ทำเนียบการ ได้แก่ การกำหนดมาตรการส่งเสริมจัดตั้งและพัฒนาสภาองค์กรชุมชนตำบล เสนอแนะการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย และบริการสาธารณะของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลต่อพื้นที่มากกว่าหนึ่งจังหวัด และสรุปปัญหาชุมชนและทางแก้ไขเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ

การส่งเสริมกิจการ ของสภาองค์กรชุมชนตำบล

พ.ร.บ.สภาองค์กรชุมชน กำหนดให้หน่วยงานต่างๆ มีบทบาทในการส่งเสริมกิจการของสภาองค์กรชุมชน ดังนี้

• องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานของรัฐส่งเสริม สนับสนุน และให้ความร่วมมือรวมตลอดทั้งชี้แจงทำความเข้าใจแก่ สภาองค์กรชุมชนตำบลและชุมชนทุกประเภทตามที่ร้องขอ

• องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต., เทศบาล, อบจ.)

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สภาองค์กรชุมชนตำบลอยู่ในเขตอาจให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนตำบล

- องค์กรบริหารส่วนจังหวัด อาจให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล

• ผู้ว่าราชการจังหวัด

จัดประชุมระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล ตามที่สภาองค์กรชุมชนตำบลร้องขอหรืออาจจัดประชุมเมื่อมีการจัดทำ หรือแก้ไขแผนพัฒนาจังหวัด หรือเรื่องอื่นๆ

• กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จะอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการแก่สภาองค์กรชุมชน ตำบลเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป

• สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)

- ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและแบบจตแจ้งการจัดตั้งชุมชน สภาองค์กรชุมชน และการแจ้งยุบเลิกสภาองค์กรชุมชน
- จัดให้มีการประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- กำหนดข้อบังคับ การอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดประชุมในระดับชาติ ระดับจังหวัดและระดับตำบลของสภาองค์กรชุมชน ตำบลเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามควรแก่กรณี
- มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งและพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย
 - (1) ประสานและดำเนินการให้มีการจัดตั้งและดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนตำบล รวมทั้งเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจการเกี่ยวกับสภาองค์กรชุมชนตำบลและผลการประชุมของการประชุมระดับจังหวัดและระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล
 - (2) รวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับงานของสภาองค์กรชุมชนตำบล
 - (3) ประสานและร่วมมือกับราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง องค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาสังคม ในการดำเนินการตาม พ.ร.บ. นี้
 - (4) จัดทำทะเบียนกลางเกี่ยวกับสภาองค์กรชุมชนตำบล
 - (5) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติจัดตั้งและดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนและผลการประชุมในทุกระดับแล้วเสนอรายงานต่อที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับชาติและรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
 - (6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับชาติหรือรัฐมนตรีมอบหมาย
 - ผู้ใหญ่บ้าน รับผิดชอบแจ้งการจัดตั้งชุมชน
 - กำนัน รับผิดชอบแจ้งการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน
 - ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับผิดชอบชุมชน/สภาองค์กรชุมชน กรณีไม่มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
 - ผู้อำนวยการเขต รับผิดชอบชุมชน/สภาองค์กรชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ที่ติดต่อประสานงาน

ส่วนกลาง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) 912 ถนนนวมินทร์ แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
 โทร. 0-2378-8300 โทรสาร 0-2378-8343 Website : www.codi.or.th E-mail : codi@codi.or.th

- งานกฎหมาย สำนักผู้อำนวยการ ต่อ 8207
- หน่วยสนับสนุนสภาองค์กรชุมชน ต่อ 8389, 8806, 8277
- ส่วนประชาสัมพันธ์ ต่อ 8404

สำนักงานปฏิบัติการภาค

สำนักงานปฏิบัติการกรุงเทพปริมณฑลและตะวันออก 912 ถนนนวมินทร์ แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
 โทร. 0-2378-8300 ต่อ 8396, 8399 E-mail : bkk@codi.or.th

สำนักงานปฏิบัติการภาคกลางตอนบนและตะวันตก 912 ถนนนวมินทร์ แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
 โทร. 0-2378-8300 ต่อ 8171, 8172 E-mail : centralwest@codi.or.th

สำนักงานปฏิบัติการภาคเหนือ 607 ถนนเจริญราษฎร์ ตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50000
 โทร./โทรสาร 0-5330-6722-4 E-mail : north@codi.or.th

สำนักงานปฏิบัติการภาคใต้ 29 หมู่ 10 ถนนผดุงตอนยอ-ชายคลอง ตำบลตำนาน อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง 93000
 โทร. 0-7461-5816 E-mail : south@codi.or.th

สำนักงานปฏิบัติการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 295 หมู่ 13 ถนนศูนย์ราชการ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000
 โทร. 0-4324-1851-2 ต่อ 11 โทรสาร 0-4324-1851 ต่อ 12 E-mail : northeast@codi.or.th